

Hyvä tuleva kahdeksaluokkalainen

Kahdeksannen luokan biologia on metsän biologiaa. Siksi opettelemme tunnistamaan tavallisimmat metsäkasvit **kasvikokoelman eli herbaarion avulla**. Hyvin tehdystä herbaariosta on iloa ja hyötyä myöhemminkin! Kasvio palautetaan opettajalle syyskuun alussa. Arvioinnissa kasvio vastaa yhtä koetta. Aloita kasvien kerääminen tarpeeksi ajoissa. Voit valita, teetkö perinteisen herbaarion vai digikasvion.

Herbaarioon kerätään nämä 34 kasvilajia:

VARVUT

- mustikka
- puolukka
- vanamo
- kanerva
- variksenmarja

RUOHOT JA HEINÄT

- valkovuokko
- käenkaali eli ketunleipä
- oravanmarja
- metsätähti
- kielo
- kangasmaitikka
- metsälauha
- kevätpiippo
- yksi kastikkalaji
- kultapiisku
- leskenlehti (kukka tai lehti)
- poimulehti

ITIÖKASVIT

- yksi liekolaji
- kaksi saniaislajia
- metsäkorte
- seinäsammal
- karhunsammal
- kynsisammal

PUUT

- hieskoivu
- rauduskoivu
- vaahtera
- lehmus
- pihlaja (kukkivana)
- harmaaleppä tai tervaleppä
- haapa
- tuomi (kukkivana)
- kuusi
- mänty

Halutessasi voit kerätä lisäksi muita suomalaisen **metsän** kasvilajeja. Ylimääräisistä kasvilajeista saa hieman plussaa, mutta **niillä ei voi korvata yllä mainittuja kasvilajeja**.

Perinteisen herbaarion keräysohjeet:

1. Muista jokamiehen oikeudet ja velvollisuudet. Älä kerää rauhoitettuja kasveja!
2. Tunnistusapuna voit käyttää jaettua lajimonistetta, kasvikirjaa (lainaa vaikka kirjastosta) tai nettiä (esim. www.luontoportti.fi).
3. Kerää täysikasvuiset kasvit kokonaisina. Älä kerää juuria. Taittele isokokoiset kasvit. Puhdista kasveista roskat.
4. Ruohovartistekasvit, kuten valkovuokko, kannattaa kerätä **kukkivina**, jolloin saat niistä enemmän pisteitä. Muista, että monet kukkivat jo alkukesästä.
5. **Prässäminen:** Suorista kasvin lehdet ja kukka. Kuivaa kasvit sanomalehden tai imupaperin välissä ja laita prässäytymään. Painoksi paperin päälle voit laittaa painavan kirjan tai levyn, jonka päälle painavia kiviä.
6. Anna kasvien prässäytyä 1-2 viikkoa papereita välillä vaihtaen. Sen jälkeen kiinnitä kasvit erilliselle paperille. Kirjakaupasta voit ostaa kasvion tekoa varten tarkoitettuja pohjapahveja tai hanki A4-kokoinen vihko, jossa ei ole ruutuja. Käytä kasvin kiinnittämiseen teippiä tai peitä se kontaktimuovilla.
7. **Nimeä kasvi.** Apua tunnistukseen voit kysyä syksyllä.
8. Kirjoita **jokaisen kasvin** (myös saniaisen) kohdalle:
 - lajin nimi ja tieteellinen nimi
 - kasvin poimintapaikkakunta
 - päivämäärä, jolloin poimit kasvin
 - kerääjän etu- ja sukunimi.

DIGIKASVION OHJEET

Muista noudattaa ohjeita tarkoin, koska kuvia ei hyväksytä, jos tunnistetiedot puuttuvat tai ovat epäselvät tai kuva on epäselvä.

Ota jokaisesta lajista kaksi kuvaa:

1. **Yleiskuva (elinympäristö)** : Kuvaa laji sen elinympäristössä.
2. **Lähikuva** : Kirjoita mustalla tussilla A4 – paperille kuvaajan koko nimi. Kuvaa laji läheltä siten, että kuvassa näkyy infopaperi. Kuva ei voi olla zoomaus yleiskuvasta! Kuva tulee ottaa valoisana aikana.
3. Siirrä kuvat tietokoneelle ja kasaa kasvio (esim. powerpoint tai word-tiedosto). Liitä kuvaan tiedot : Kasvilaji, tieteellinen nimi, keräyspäivä, keräyspaikka ja kerääjä. Muista, että tieteellinen nimi kirjoitetaan *kaunolla* tai *kursiivilla*.
4. Tiedosto palautetaan joko tulosteena tai jaetaan opettajalle Edisonissa.
5. Varmista, että kuvat ovat riittävän tarkkoja, että lajintunnistus voidaan varmistaa.